

**VERSLAG BIJENKOMST PREVENTIE- EN HANDHAVINGSPLAN ALCOHOL / DHW
GEMEENTE VOORSCHOTEN EN GEMEENTE WASSENAAR - D.D. 22 APRIL 2014**

Aanwezig:

Commerciële alcoholverstrekkers:

KHN Wassenaar (3 horecaondernemers, Luciano's, 't Hoekje, Broeders)

KHN Voorschoten (1 ondernemer, Floris V)

Supermarkten/slijterijen:

Supermarkten (Hoogvliet, AH Voorschoten+Wassenaar, Dirk van de Broek, Hoogvliet), Slijterij Adegeest

Paracommerciële instellingen:

Honk- en softbalvereniging Adegeest, Roeivereniging Rijnland, Hockeyclub Forescate

Bestuurlijk:

Burgemeester Jeroen Staatsen, Voorschoten

Wethouder Inge Nieuwenhuizen, Voorschoten

Wethouder Fatma Koser Kaya, Wassenaar

Vertegenwoordiging van de gemeenteraad van Voorschoten (CDA+GroenLinks)

Overig:

Jeugd- en jongerenwerk Voorschoten (JJ&W)

Wijkagent politie Wassenaar

Wijkagenten en teamchef politie Voorschoten

GGD Hollands-Midden

GGD Haaglanden

Context-verslavingszorg

Ambtelijke vertegenwoordiging werkorganisatie Duivenvoorde

Procesbegeleiding:

Bureau BHBW

Verslag

- De burgemeester van Voorschoten, Jeroen Staatsen opent de avond en heet alle aanwezigen welkom.
- Bureau BHBW licht de achtergrond van de avond en de belangrijkste wijzigingen van de Drank- en Horecawet (hierna DHW) toe. Een van die wijzigingen is het verplichte Preventie- en Handhavingsplan voor gemeenten per juli 2014. Bureau BHBW heeft opdracht van beide gemeenten gekregen om t.b.v. dit plan bestaand beleid te inventariseren en onderzoek te doen naar de praktijk van alcoholverstrekking in bei de gemeenten d.m.v. een 'Jong Proef Onderzoek' (resultaten zie bijlage). De resultaten van dit mystery shopping onderzoek worden gepresenteerd¹:

¹ Zie bijlage 'Jong Proef onderzoek BHBW 0-meting' voor de volledige onderzoeksresultaten.

In beide gemeenten zijn ruim 60 cafés, slijterijen, supermarkten, (sport)verenigingen en andere alcoholverstrekkers bezocht. Bij 84 % kregen 18-minners alcohol mee. Conclusie: jeugd onder de 18 kan blijkbaar makkelijk aan alcohol komen. Het onderzoek zien beide gemeenten als een nulmeting.

- Namens de GGD Hollands-Midden wordt een presentatie gegeven over schadelijkheid van alcohol bij jongeren en bewustwording en mogelijkheden voor preventie op dit gebied. Context Verslavingszorg licht toe wat wij kunnen betekenen in de regio Haaglanden op gebied van : preventie, voorlichting aan ouders, betrokkenheid scholen
- Namens Hockeyvereniging Forescate wordt een presentatie gegeven over de maatregelen die de club neemt om alcoholgebruik bij (vooral) jongeren te voorkomen en tegen welke knelpunten de club aanloopt. Het komt nog al eens voor dat jeugd, maar veel gevallen ook hun ouders het niet zo nauw nemen met de regels en maatregelen die vanuit de club zijn opgelegd.
- De avond vervolgt met het verzamelen van opmerkingen / input onder de aanwezigen.

Vanuit KNH Wassenaar wordt opgemerkt dat de tijdigheid van de uitnodiging voor de avond te wensen over laat. Daarnaast zou KNH het preventie- en handavingsplan graag in concept ontvangen voor er door de gemeenteraden over besloten zal worden.

Burgemeester Staatsen biedt excuses aan voor de late verzending, maar benadrukt dat het wel belangrijk is om in deze samenstelling over dit onderwerp te praten en dat hij het waardeert dat iedere aanwezige de moeite heeft genomen een bijdrage aan de avond te leveren. Hij licht toe dat de uitvoering voor een groot deel bij de verstrekkers zal komen te liggen en dat deze ook zeker hun zienswijze kunnen leveren, dit is in ieder geval altijd mogelijk volgens bij het formele inspraakmoment bij de raadsvergadering.

Bureau BHBW stelt dat beide gemeenten erg op elkaar lijken op dit onderwerp en vraagt de aanwezigen welke mogelijkheden zij zien om alcoholverstreking aan 18-minners te voorkomen.

- Verbeterslagen:

KHN Voorschoten geeft aan dat zij met het komende evenement van Koningsdag wil gaan werken met huisregels zoals ze in Leiden ook worden toegepast, dit houdt onder andere in dat sterker wordt gecommuniceerd dat het nuttigen van zelf meegebrachte drank niet is toegestaan en dat beveiligingsmedewerkers hier ook op zullen controleren. Bezoekers van de horeca tijdens Koningsdag krijgen een polsbandje als ze 18+ zijn. Iedere horecaondernemer is verantwoordelijk voor hoe hij dit uitvoert. Beveiliging is geïnstrueerd om twijfelgevallen aan te spreken. Aanwezigen zijn het er over eens dat algehele controle wellicht lastig is, maar dat er ergens begonnen moet worden.

De GGD oppert dat als naleving het doel is, dat het controleren van ID's onmisbaar is. Dit biedt uiteraard geen waterdichte garantie, maar is wel een eerste voorwaarde. Het loont als personeel kan oefenen hoe ze om moeten gaan met lastige klanten.

Ook JJ&W denkt dat de alcoholverstrekkers op het gebied van ID-controle nog een slag te maken hebben. In coffeeshops bijvoorbeeld wordt iedereen om een ID gevraagd. Bij twijfel of een ID wel echt is wordt niet verkocht. Alleen al het vragen naar het geboortjaar kan veel duidelijk maken.

BHBW vertelt dat de meeste alcohol verstrekt wordt vanuit het winkelkanaal / retail. En dat

supermarkten vaak al ver in zijn maatregelen. De aanwezige supermarkten wordt gevraagd wat zij doen aan ID-controle:

Dirk vd Broek licht toe dat alle kassamedewerkers hiervoor worden opgeleid, gebruikmaken van ID-swipers (scanapparaten voor leeftijdscontrole) en dat ze zich aan hebben gesloten bij de Nix18 campagne.

AH leidt de medewerkers ook op als het gaat om leeftijdscontrole en winkels controleren elkaar onderling door jonge medewerkers in te zetten.

Vanuit de politie komt de opmerking dat veel jongeren achter kassa hun leeftijdsgenoten geen ID durven te vragen.

Dirk vd Broek geeft aan dat dit soms een probleem is. Als wordt geconstateerd dat personeel dit niet doet, worden ze voorlopig van kassawerkzaamheden afgehaald en moeten zij een nieuwe e-learning cursus doen. Als ze het goed doen wordt er juist beloond. Ook Dirk van de Broek supermarkten controleren elkaar onderling.

Context vult aan dat oefenen heel belangrijk is. Een e-learning is goed, maar het draait vooral om oefenen, oefenen, oefenen van lastige situaties.

Door BHBW wordt aan de zaal gevraagd hoe men staat tegenover een algehele legitimatieplicht bij aankoop van alcohol.

De vertegenwoordiger van HSV Adegeest geeft aan dat dit in Amerika goed werkt, daar moeten alle leeftijden zich legitimeren, het is een kwestie is van gewenning. De GGD vult aan dat de jeugdige medewerker achter de kassa zich juist goed kan verschuilen achter zo'n regel.

Vanuit de horeca (Broeders, Wassenaar) wordt aangegeven dat algehele legitimatie geen oplossing omdat de privacy in het geding komt.

- Verantwoordelijkheid:

De zaal wordt gevraagd wie verantwoordelijk is voor het voorkomen dat jongeren onder de 18 gaan drinken:

- A. Ouders
- B. Scholen
- C. Gemeente

De zaal kiest voor optie A, Ouders. Uit de discussie daarna blijkt wel dat men vindt dat sprake is van eind/hoofdverantwoordelijkheid bij de ouders, maar ook van medeverantwoordelijkheid bij de omgeving van de jeugd en alcoholverstrekkers.

Albert Heijn geeft aan hieraan invulling te kunnen geven tot aan de deur, maar geen zicht te hebben op wat er daarna gebeurt.

JJW stelt dat preventie en handhaving samen gaan en dat gelijke regels alle leefgebieden (thuis, school, sportclub etc.) erg zou helpen.

GGD zegt dat het belangrijkste opvoedsysteem wordt gevormd door de ouders, daar valt de meeste winst te halen. Hier vallen vaak de meeste steken doordat ouders graag vrienden willen zijn met hun

kinderen.

JJW geeft aan dat een Centrum Jeugd en Gezin en scholen ouders hierover moeten bereiken om er voor te zorgen dat boodschap vanuit alle kanalen dezelfde is.

Broeders: Hoe zit het met handhaving? De focus moet liggen op hoe men zich gedraagt op straat en thuis gedraagt. Er wordt vooral op die twee plekken veel gedronken en er wordt nauwelijks op gehandhaafd. Als horecaondernemer kan ik alleen maar legitimatie vragen en niet verstrekken als men te jong is.

Burgemeester Staatsen vindt 'Jongeren en alcohol' maar een deel van het probleem. Er moet ook naar volwassenen gekeken worden (alcohol is vaak de basis van huiselijk geweld, verkeersongelukken etc). Maar de hoop moet niet worden gevestigd op handhaving en repressie alleen. Het gaat om een cultuuromslag waarvoor we een lange adem moeten hebben.

GGD Haaglanden: gemeente stuur een brief naar ouders dat je gaat handhaven en verwijs daarin door naar CJG etc voor tips hoe ouders er mee om kunnen gaan.

Wethouder Koser Kaya doet een oproep voor het komen met inventieve manieren van preventievoorlichting omdat het blijkt dat ouders uit zichzelf de informatie weinig/niet komen halen.

- Handhaving:

De aanwezigen wordt gevraagd hoe zij denken dat het beste invulling kan worden gegeven aan handhaving. Moet er worden gedacht aan zelfregulering of juist het opleggen van hoge boetes etc?

Een groot deel van de zaal is van mening dat het een maatschappelijke verantwoordelijkheid is om zo goed mogelijk de regels na te leven. Vanuit KHN Wassenaar wordt aangegeven dat de gemeente vooral moet kijken wat verstrekkers ondernemen op dit gebied en daarvan uit gaan bij eventuele handhavingsacties.

GGD geeft aan dat het goed is dat sinds 2013 jeugd (18-) strafbaar is als ze in bezit zijn van alcohol, nu kunnen de 'echte' overtreeders ook worden aangepakt. De slechte nalevingscijfers zijn ook het gevolg van weinig handhaving voorheen door de Nvwa waardoor de urgentie misschien minder aanwezig was bij verstrekkers om de zaken op orde te hebben. Horeca heeft vaak te maken met wangedrag dat elders zijn oorsprong vindt en zit vervolgens wel in het verdomhoekje als er openbare orde problemen ontstaan. Zelfregulering moet een kans krijgen, verstrekkers moeten de boel op orde kunnen krijgen en er moet ruimte zijn voor een herkansing bij 'een misser' (in redelijkheid).

KHN Wassenaar vraagt wat de mogelijkheden zijn voor controle door bijvoorbeeld gecertificeerde bureaus en of de gemeente dan bereid is minder te controleren.

Burgemeester Staatsen en ook wethouder Koser Kaya vinden dat als blijkt dat de eigen verantwoordelijkheid is genomen, er geen sprake zou moeten zijn van het direct opleggen van een boete. Dat zou pas een laatste trede van de escalatieladder zijn, waarbij per situatie gewogen wordt met verstand en gevoel. Burgemeester Staatsen sluit af met de conclusie dat gemeente dit onderwerp niet alleen kan aanpakken. Veel spelers dragen verantwoordelijkheid en men moet samen tot oplossingen komen. Hij roept aanwezigen op om de samenwerking aan te gaan. Hij voelt er voor om dit te doen op basis van vertrouwen in elkaar (high trust, high penalty).